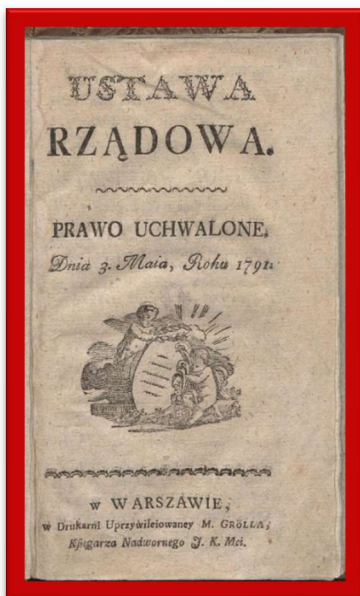

6 i 7 maja 2023 - Obchody Świąt Majowych w Perth, w Zachodniej Australii

„Konstytucja 3 maja 1791 r. uznawana jest za jedno z najważniejszych osiągnięć w dziejach Polski, mimo że obowiązywała zaledwie rok, do wojny rosyjsko-polskiej 1792 r.

Historyk Norman Davies nazywa ją „pierwszą konstytucją tego typu w Europie”; inni uczeni również określają ją jako drugą najstarszą konstytucję na świecie.

Konstytucja 3 Maja miała na celu naprawienie długotrwałych braków politycznych Rzeczypospolitej Obojga Narodów, zastąpienie istniejącej anarchii, podsycanej przez niektórych magnatów kraju, bardziej demokratyczną monarchią konstytucyjną. Uchwalenie Konstytucji 3 Maja wywołało czynną wrogość sąsiadów Rzeczypospolitej, co doprowadziło do II rozbioru Polski w 1792 r., powstania kościuszkowskiego w 1794 r. i ostatecznego, III rozbioru Polski w 1795 r.

Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja stała się świętem państwowym w 1919 r. W latach PRL publiczne obchody były zabronione, święto odzyskało należną rangę w 1990 r. Obok Polski święto rocznicowe celebrowane jest na Litwie oraz przez Polonię w USA, Kanadzie, Niemczech, Francji, w czeskiej Ostrawie, w dalekiej Brazylii i Argentynie, Turcji i Hiszpanii, w Islandii i wielu innych miejscach na świecie. Corocznie święto obchodzone jest również przez Polaków w Australii.

W Perth, w roku bieżącym, rozpoczęło się sobotnim uroczystym apelem w Polskiej Szkole w Wembley, zorganizowanym przez Dyrektora tej Szkoły – Małgorzatę Wray, na którym obecni byli uczniowie szkoły i ich rodziny, a także przedstawiciele lokalnych organizacji polonijnych Zachodniej Australii. Odbyły się okolicznościowe krótkie przemówienia, nawiązujące do Konstytucji 3-go maja, święta flagi oraz zbliżającego się święta matki. Dzieci szkoły przygotowały część artystyczną i pochwaliły się swoimi osiągnięciami w rozmaitych konkursach na arenie międzynarodowej. Dyplomami uhonorowano osoby współpracujące ze szkołą. W roku bieżącym przypada piąta rocznica założenia szkoły i z tej okazji należą się gratulacje dla nauczycieli, dzieci i ich rodzin.

Opowieść o Polsce (autor i recytacja - Danuta Duszyńska)

Opowiem ci wnuczku pewną historię,
noszę ją w sercu piękną i żywą.
Mieszkałam wówczas w Polsce odległej,
będąc maleńką jeszcze dziewczynką.

Przy domku białym, wapnem bielonym
rosły piwonie, malwy i róże.
Gdakania było słychać dokoła,
ptactwa i zwierząt pełne podwórze.

Opodal w lesie kwitły konwalie;
kwiatki bielutkie – drobne, pachnące.
Przy drogach rzędem akacje białe,
maki czerwienią świeciły słońcem.

Lasy i pola zielenią lśniły,
rzepaki żółte widać gdzieniegdzie...
Pachniały łąki, pachniały lasy,
wiosną pachniało wszędzie.

Dzisiaj wspominam mój świat odległy:
rodziców, dziadków, siostry i braci...
Do tamtych czasów myśli odbiegły,
bo czas dzieciństwa żal jest utracić.

*Czy mi pokażesz, babciu kochana,
ten kraj daleki – Twoją Ojczyznę?
Ogród i łąkę, gdzie kwiaty rwałaś
i z lat dziecińczych – rodzinną wioskę?*

Kiedy urośniesz – obejrzyś wszystko...
I polskie wioski i polskie miasta...
Przyjrzyś się kwiatom i polnym listkom,
zakochasz w morzu i w górskich pasmach.

Poznasz historię ziemi ojczystej,
jej dzielnych przodków, co kraj nasz sławią.
Tych, co walczyli o ziemię polskie
i budowali przyszłość potomkom.

Jesteś Polakiem z dziada pradziada
I w tobie polskie bije serduszko.
Twoja Ojczyzna – jest krajem prawa,
w nim żyje prawa i dumna ludzkość.

Występy dzieci w Polskiej Szkole w Zachodniej Australii

Uczestnicy uroczystego apelu w Polskiej Szkole w Wembley

W niedzielę 7 maja uroczystość nabrała charakteru oficjalnego.

Świętowanie rozpoczęło się mszą św. w intencji Ojczyzny, zamówioną przez Koło Polek w polskim Kościele w Maylands, a organizatorami uroczystości byli: Konsulat Honorowy z Perth oraz Związek Polaków i Koło Polek, które reprezentowały – Danuta Pałysz i Małgorzata Korepta.

W uroczystości wzięli udział: Konsul RP z Sydney Pani Monika Kończyk, Konsul Honorowy z Perth Paweł Bitdorf, Sybiracy z byłego Koła Sybiraków Zachodniej Australii oraz ich rodziny, przedstawiciele organizacji polonijnych oraz wszyscy zainteresowani. Program poprowadził Konsul Honorowy z Perth Paweł Bitdorf, natomiast konsul RP z Sydney – Pani Monika Kończyk wygłosiła niezwykle emocjonalne przemówienie, nawiązujące do wydarzeń historycznych Polski.

Z pięknym programem artystyczno-historycznym (w którym uczestniczyły przede wszystkim dzieci) wystąpiły obie polskie szkoły sobotnie:

Polska Szkoła im. A. Mickiewicza z Maylands z Dyrektorem Szkoły - Mirą Danielewską i Polska Szkoła w Zachodniej Australii z Wembley z Dyrektorem Szkoły – Małgorzatą Wray. Wystąpiła również lokalna sopranistka operowa - Magda Lisek.

Na w/w uroczystości Sybiracy z Perth zostali odznaczeni Krzyżem Zesłańców Sybiru, nadanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę z inicjatywy Polskiego Ośrodka Rzymskokatolickiego z Perth (przede wszystkim Anny Lilpop oraz

Elżbiety Halladin). Oficjalnego odznaczenia dokonała Konsul Rzeczypospolitej Polski z Sydney - Monika Kończyk oraz Konsul Honorowy z Perth - Paul Bitdorf.

„Krzyż Zesłańców Sybiru został ustanowiony ustawą z dnia 17 października 2003 r., jako wyraz narodowej pamięci o obywatelach polskich deportowanych w latach 1939–1956 na Syberię, do Kazachstanu i północnej Rosji w hołdzie dla ich męczeństwa oraz wierności ideałom wolności i niepodległości.

Duża liczba Sybiraków, w tym dzieci, emigrowała również do Zachodniej Australii. Większość z nich otrzymała już wcześniej KZS.

Pani Anna Lilpop opowiedziała o lokalnych Sybirakach i ich wielkim zaangażowaniu w budowaniu obiektów na cele działalności społeczno-kulturalnej społeczności polonijnej, które służą i będą służyć następnym pokoleniom.

W niedzielę 7 maja b.r. odznaczenia otrzymali:

**Chodorowski Stanisława, Jarnicki Wanda, Jarnicki Marian, Kleiber Helena,
Krucowski Irena, Muszyński Zofia, Wróbel Emilia i Zieliński Maria.**

Dzieci Syberii

(autorstwa Danuty Duszyńskiej, recytacja Włodzimierz Halladin)

Czas pozacierał już ślady zbrodni
i porozwiewał ich prochy wiatr,
ale wciąż żywe w dzieciach Syberii
tragiczne chwile ówczesnych lat.

Wciąż pamiętają swój dom rodzinny:
matkę i ojca, gdzie siostra, brat;
Niczemu przecież nie byli winni,
by tak okrutnie gnębił ich kat.

Do dzisiaj słyszą stukot wagonów,
które ich wiozły w nieznaną dal,
strachu serc bicie - jak głośnych dzwonów;
Niesprawiedliwy Syberii świat!

W nich wciąż uczucie smutku i żalu,
rozgoryczenia po stracie snów
i zagubienia w tajdze bezmiaru,
gdzie tylko strachu i biedy w bród.

Pustka po stracie swoich najbliższych,
gdzieś zginął ojciec, gdzieś zamarzył brat,
nie doczekali doby lat przyszłych,
w tajdze Syberii – śpiewa im ptak.

Ci, co przetrwali te lata grozy
pragnęli znaleźć na nowo kąć.
Przez ziemie Persji, Indii, Afryki
australijski znaleźli ląd.

Tutaj ich przystań i nowe życie
wolne od strachu, biedy i zła.
Mogły znów marzyć o Polsce skrycie,
gdzie zostawiły swój dawny świat.

Dzisiaj w skupieniu spuszczaemy głowy,
pragniemy oddać należny hołd,
bo nie wiadomo, jakimi słowy
da się wyrazić doznane zło.

Historia znowu kołem się toczy,
człowiek z praw boskich potrafi drwić...
Zło się na nowo z diabłem jednoczy,
zabija, chociaż... każdy chce żyć.

Uroczystość zakończono wspólnym odśpiewaniem pieśni: „Czerwone maki na Monte Cassino” i Hymnem Sybiraków pod przewodnictwem Danieli Birch i Macieja Warzyckiego.

Wszyscy odznaczeni Sybiracy obdarowani zostali oprawionym w ramki wierszem z dedykacją - autorstwa Danuty Duszyńskiej oraz karteczką pamiątkową, wykonaną przez dzieci z Polskiej Szkoły w Zachodniej Australii.

Posumowania ceremonii i skrótowego nawiązania do działalności Związku Polaków i Koła Polek na rzecz Polonii w Perth – dokonała organizator wydarzenia - Pani Danuta Pałysz.

Opracowała – Danuta Duszyńska

Zdjęcia – Jerzy Rudnicki

Niżej galeria zdjęć z uroczystości niedzielnych 7 maja 2023

Występujący z Polskiej Szkoły im. A. Mickiewicza z Maylands

Występujący z Polskiej Szkoły z Zachodniej Australii z Wembley

Daniela Birch prowadzi wspólny śpiew „Czerwonych maków na Monte Cassino”

Sybiracy przed dekoracją Krzyżami Zesłańców Sybiru

Konsul Kończyk odznaczyła Sybiraczkę Emilię Wróbel Krzyżem Zesłańców Sybiru

Sybiracy otrzymali również opracione wiersze i laurki

Organizatorzy i uczestnicy Akademii z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja